

Posudek vedoucí diplomové práce

Ing. Jan Matušík

Vliv české spotřeby na globální stopu biodiverzity
The biodiversity footprint of consumption in the Czech Republic

Předkládaná diplomová práce se zaměřuje na téma propojení spotřeby české společnosti se vzdálenými dopady na globální ekosystémy a biodiverzitu (*telecoupling*). Využívá přístup stopy biodiverzity (*biodiversity footprint*), který patří k prudce se rozvíjejícím teoretickým analýzám i aplikacím v oblasti environmentálních stop. Stopa biodiverzity byla donedávna spíše opomíjenou či lépe řečeno analyticky neuchopenou součástí studií environmentální stopy a vlivu spotřeby na přírodní prostředí.

Jan Matušík se ve svojí diplomové práci zaměřil na velmi aktuální téma, protože právě spotřeba patří k významným nepřímým a často skrytým vlivům přeměny životního prostředí. Tím více je jeho analýza potřebná a přispívá k širší diskuzi o tom, jaké koncepty a indikátory použít při kvantifikaci stopy biodiverzity. Po společných diskuzích o možných přístupech Jan zvolil přístup indexu nedotčenosti biodiverzity (*Biodiversity Intactness Index, BII*). Jedná se o globálně všeobecně používaný indikátor, který z původní koncepční podoby expertního hodnocení rozpracovaný Oonsie Biggs a Bobem Scholesem (*Nature* 434, 2005) byl posunut do podoby systematických globálních databází PREDICTS (Tim Newbold, *Science* 353, 2016).

Protože užití přístupů ke stopě biodiverzity představuje velmi komplexní problematiku, Jan v práci pečlivě diskutuje rovněž limity využití zvoleného indexu biodiverzity a možnosti interpretace získaných výsledků. Ráda bych zde zdůraznila, že se jedná o první práci využívající přístup BII při analýze stopy biodiverzity vůbec. Práce je velmi důkladnou a systematickou analýzou dopadů spotřeby české společnosti na biodiverzitu, respektive nedotčenost přírody v jiných státech. Jan prokázal svoje analytické schopnosti a samostatně pracoval s globálními daty a modely (BII, MRIO - EXIOBASE, data z mezinárodního obchodu). Ve svojí práci zpracoval značné množství dat a údajů, které jsou nezbytné pro komplexní analýzu stopy biodiverzity.

Práce Jana Matušíka přináší velmi zajímavé a cenné výsledky a představuje významný příspěvek k diskurzu o stopě biodiverzity. Ukazuje nejenom dopad naší spotřeby na okolní země, ale i českou stopu ve vzdálených zemích včetně tropického pásma stále ohroženého postupujícím ochuzováním biologické rozmanitosti. Zároveň obsahuje i překvapivé poznatky, včetně důsledků změn bilance obchodu a stopy nebo role dotčených produktů resp. států v bilaterální bilanci stopy biodiverzity. Jan nejenom zpracoval práci na vysoké úrovni, ale rovněž otevírá otázky v širším kontextu výzkumu stop biodiverzity a interpretace získaných výsledků. Protože je práce sepsána v angličtině, dává dobrý základ pro kvalitní publikace (se kterými má diplomant již zkušenosti).

Předložená práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci na Přírodovědecké fakultě UK – Ústavu pro životní prostředí a doporučuji ji jako podklad k udělení titulu Mgr.

V Praze dne 12. 5. 2022

Mgr. Davina Elena Vačkářová, Ph.D.